

PTUJSKI PERUTNINAR

informacije

Številka 8 — junij 1991

Nadaljevanje preoblikovanja podjetja — privatizacija

V 6. številki Informacij smo vas seznanili s prizadevanji v podjetju, da bi se Perutnina registrirala kot delniška družba skladno s slovensko zakonodajo. Razložili smo vam, da za preoblikovanje morajo podjetje ovrednotiti posebni izvedenci, in da je delavski svet sprejel sklep, da se pristopi k izvedbi vrednotenja.

V tem času je izbrana skupina za vrednotenje podjetij pri koncu s svojim delom. Iz še neuradnega poročila je razvidno, da je podjetje ovrednoteno za približno še enkrat toliko, kot je bila vrednost po zaključnem računu za leto 1990 in znaša 1.030 milijonov dinarjev. Takšnega zneska seveda ne moremo zbrati z vpisanimi delnicami, najbrž pa bi jih toliko do konca leta 1993 težko prodali drugim upravičencem. Konec leta 1993 je namreč čas, ko po osnutku zakona R Slovenije mora biti ves družbeni kapital privatiziran. Ves družbeni kapital namreč z 31. 12. 1993 postane (po osnutku zakona) državna last.

Da do tega ne bi prišlo je nujno zmanjšati količino družbenega kapitala. Vodstvo podjetja zato predlaga privatizacijo delov podjetja. Predlaga, naj se privatizirajo PE Stari starši, Promet, Trgovina in Tiskarna. Privatizirala naj bi se še stanovanja, rekreacijski objekti in prehrana (malica v podjetju). O tem je tekla beseda na 32. seji delavskega sveta 28. maja 1991.

Delavskemu svetu je podal razlago predloga predsednik poslovnega odbora Alojz Gojčič, ki je opozoril tudi na cilje takšne odločitve.

Strategija podjetja je načrtana: Perutnina delniška družba. Pri tej odločitvi pa ne moremo mimo težav, ki jih prinaša zakonodaja. Slovenska zakonodaja s področja privatizacije še ni do kraja oblikovana, bolje rečeno je še skoraj sploh ni, zvezna pa obstaja, vemo pa, kakšna je relacija med obema. To dnevno lahko spremljamo v dnevnem tisku in na televiziji.

V slovenski vladi se nenehno menjavajo koncepti zakonov. Menjavajo se tudi posamezni ministri. Odšla sta recimo podpredsednik Mencinger in minister Krajnc.

Po obstoječi zakonodaji smo morali dati podjetje vrednotiti in je delavski svet Perutnine sprejel sklep, da se vrednotenje opravi. Skupina, ki je bila izbrana izmed petih ponudb, je z delom pri koncu, poročila pa mora po veljavni zakonodaji verifikirati še republiška agencija.

Vrednotenje pa je potekalo tako: zgradbe so vredne 1330 milijonov din, oprema 400 milijonov din, skupaj statična ocena 1730 milijonov. Komisija je upoštevala poprečni faktor 12, kar pomeni, da ni niti najbolj ugoden, niti najbolj neugoden, seveda z upoštevanimi vplivi na Perutnino vse od srbskega trga, do položaja Jugoslavije v svetu in Perutnine v Jugoslaviji, zato je dinamična ocena Perutnine Ptuj 1030 milijonov din.

Za primerjavo: zaključni račun za leto 1990 je izkazal knjižno vrednost zaokroženo 680 milijonov dinarjev.

Do danes je vplačanega delniškega kapitala 50 milijonov din, kar je manj kot 5% v odnosu na družbeni kapital. Po ocenah in veljavni zakonodaji, bi Perutnina mogla biti registrirana kot delniška družba pri tem razmerju, saj republiška zakonodaja ne govori o višini delniškega kapitala v odnosu do družbenega, pomembno je le, da je tudi delniški kapital v podjetju.

Strategija je jasno določena, z dodatnim vplačevanjem delnic, se bo večal delniški kapital, na račun družbenega kapitala — do konca leta 1993. To pa zato ker osnutek »Mencingerjevega zakona« določa, da mora biti ves družbeni kapital do konca 1993 privatiziran. Povdariti je potrebno, da je to le osnutek. Avtor tega osnutka pa je odšel iz vlade.

Logično je torej, da je strategija Perutnine usmerjena v izdvajanje nekaterih dejavnosti podjetja, s čimer bi zmanjševali družbeni kapital podjetja in ustanavljali nova mešana podjetja.

Privatizacija hiše se sicer težko prebija v miselnost naših glav, vendar bo Perutnina morala en del izdvojiti in privatizirati, kajti družbeni kapital je tako velik, da ga delavci Perutnine niso v stanju odkupiti. V nasprotnem primeru bi morali del svoje vrednosti prenesti na državo, tega interesa pa seveda nimamo.

Če je strategija hiše privatizacija je ponujenih nekaj idej, razprava naj odgovori na njih, delavski svet pa zavzame stališče.

PERUTNINA PTUJ d.d. — PRIVATIZACIJA IN USTANAVLJANJE MEŠANIH DRUŽB

1. TISKARNA

Oblikovani sta dve rešitvi:

- a) preusmeritev dejavnosti za potrebe predelave
- b) ustanovitev podjetja z mešano lastnino izven sedanje lokacije.

Predsednik PO podpira prvo varianto, pri čemer druga ni izključena. Ocena je, da bi najlažje preusmerili svojo dejavnost, jo mednarodno registrirali, nenazadnje za EGS in tako hitro prišli do mednarodnega obrata predelave. Pri tej tezi je absolutno jasno to, da nikogar ne mečemo na ulico. Delavce tiskarne bi v čim krajšem času preusmerili oziroma prequalificirali.

Če pa je druga varianta ugodnejša, torej ustanovitev podjetja z mešano lastnino izven sedanje lokacije, to pomeni, da bi Perutnina vložila osnovna sredstva, partnerja pa bi iskali preko natečaja s pogoji, da Perutnina zadrži obstoječa osnovna sredstva ter upravljanje, oziroma vodenje podjetja po principu kapitalnega vložka.

2. STARI STARŠI

Predlog:

- a) s tujcem ustanoviti mešano družbo d.o.o.
- b) priključiti stare starše k PE Starši

Vendar ponujamo bolj prvo varianto, to pa iz vzroka, da se bo več reprodukcijskih centrov na jugoslovanskem trgu zaprlo in bi bilo verjetno tudi nespametno iti en korak nazaj. Obstaja trg za 3 milijone starševskih kljunov. Naša ocena pa je, da sami centra tudi ne bi zadržali, v glavnem zaradi zahtevnostnega razloga same produkcije. Ostaja želja, da z nekom delimo usodo odgovornosti na reprocentru.

Razgovori o ustanovitvi mešane družbe d.o.o. so potekali z Arbor Acres in s katerih je moč zaključiti, da je AA pripravljen ustanoviti z nami družbo z omejeno odgovornostjo na osnovi kapitala, kjer bi njihov delež bil 1/3, delež Perutnine pa 2/3 kapitala. V novo podjetje so pripravljene vzeti osnovna sredstva (hleve in valilnico) v najem. Vodenje podjetja je logično na kapitalnem principu. Novo podjetje bi bilo samostojni pravni gospodarski subjekt kar pomeni, da Perutnina kupuje od tega reprocentra ali pa tudi ne.

3. PROMET

V Perutnini bi privatizirali prometna sredstva v naslednjih mesecih in v naslednjem letu po določenih fazah:

- a) v I. fazi — avtomobile za prevoz mesa in mesnih izdelkov
- b) v II. fazi — avtomobile za prevoz krme
- c) v III. fazi — avtomobile za prevoz piščancev.

Pogoji privatizacije:

- avtomobili se ovrednotijo,
- prednost pri nakupu imajo naši delavci,
- obvezno se prevaža za potrebe Perutnine,
- avto je opremljen s PP designom,
- zaslužek na začetku bo najmanj enak zadnjemu OD pred privatizacijo sicer pa plača ni po tarifah.

Obe stranki skleneta obojestransko pogodbo. Kupec vozila se mora organizirati kot podjetnik. Podjetnik nastopa v funkciji zastopnika Perutnine.

Opravljen je bil razgovor s šoferji in nobenega strahu ni, da bi delavci — šoferji ostali na cesti.

4. TRGOVINA

Razpolagamo z okoli 80 prodajalnami, ki jih je potrebno v naslednjih mesecih privatizirati, v prvi fazi z dajanjem objektov v najem in s kasnejšo prodajo.

Pogoji:

- najem za cca 10 let
- obvezna prodaja naših izdelkov oziroma tudi ostalih proizvajalcev
- prodajalne opremljene s PP designom
- dogovorjeni plačilni pogoji
- nespoštovanje pogodbenih pogojev je razlog za vrnitev prodajalne
- izguba je razlog za prekinitev sodelovanja
- najemnik se organizira kot podjetnik

Trgovec se mora obvezno organizirati kot obrtnik, kar pomeni prekiniti delovno razmerje s Perutnino.

5. STANOVANJA

Perutnina ima 90 stanovanj. Po sprejemu zakonodaje bi jih privatizirali:

- a) z možnostjo prodaje sedanjim nosilcem stanovanjske pravice
- b) ustanoviti podjetje — družbo z omejeno odgovornostjo, ki bi gospodarila s stanovanji.

Ni nobene dileme, da takoj po sprejemu zakona stanovanja prodamo na osnovi zakonskih predpisov, razen, v kolikor zakon ne prinese možnosti nakupa, realiziramo drugo varianto.

6. REKREACIJSKI OBJEKTI

Perutnina razpolaga s 15 prikolicami in 10 objekti, skupaj s 113 postejami. Praviloma bi reševali upravljanje oziroma gospodarjenje v okviru novo ustanovljenega mešanega podjetja — podjetja z omejeno odgovornostjo, ki bi nam bilo dolžno nuditi usluge, pod pogoji zapisanimi v pogodbi.

7. PREHRANA

Predlagamo ustanovitev mešane družbe z omejeno odgovornostjo s pogoji:

- PP je soustanovitelj mešane družbe
- osnovna sredstva se dajo v najem partnerju za obdobje 10 let, z možnostjo odkupa le-teh,
- obvezno zagotavljanje prehranjevanja perutninskih delavcev pa tudi drugih.

Nadaljnje obveznosti pa bo opredeljevala ustanovljena pogodba.

8. RAZPIS NOVIH SERIJ DELNIC

Če želimo naprej peljati delniško družbo, moramo razpisati delnice. Za novi program predelave bi razpisali II. serijo delnic, katere bi ponudili poslovnim partnerjem (domačim in tujim).

Vsak novi celovitejši program razvoja pa nam ponuja možnost razpisa naslednje serije delnic.

Cilji privatizacije:

1. Znižati vrednost družbenega kapitala
 2. Oblikovati Perutnino v celoti na osnovi delniškega kapitala
 3. Povečati poslovnost podjetja s čim hitrejšim prilagajanjem novonastalim tržnim razmeram
 4. Bistveno znižati stroške poslovanja in povečati profitabilnost podjetja
- Smisel vsega pa je čim prej, po čim manj boleči metodi privatizirati hišo, podjetje pripeljati v pravo delniško družbo, kjer bodo delničarji imeli odločilno besedo.

V krajši razpravi so bistvene pripombe podali delegata iz PE Promet in direktor PE Ptujška tiskarna.

Delegata iz PE Promet sta dejala, da so avtomobili dotrajani, šoferji bodo težko vozilo odkupili, kaj šele da bi zmogli stroške dragega vzdrževanja. Menili so, da s 16 let starim avtomobilom ne moreš postati privatnik.

Ivan CIGLAR pa je povedal, da ne podpira predloga o preusmeritvi dejavnosti za potrebe predelave. Po drugi strani pa meni, če upoštevamo drugi predlog, ne vidi smisla, da še tiskarstvo ostaja v Perutnini.

Po razpravi je delavski svet z večino (2 vzdržana) glasov sprejel

SKLEP: Skladno s 113. in 114. členom Statuta, delavski svet sprejme predlog o nadaljnjem preoblikovanju podjetja — privatizaciji, ki ga je podal predsednik poslovnega odbora Alojz Gojčič.

Delavski svet pooblašča poslovodni odbor, da nadaljuje postopek privatizacije Perutnine Ptuj.

Delavski svet je obravnaval tudi ugovore na predlog prednostnih list prosilcev stanovanjskega posojila, ki so jih vložili:

1. HORVAT Sonja (PK) — novogradnja,
2. ŠMIGOC Irena (Starši) — novogradnja,
3. DUCMAN Zdenka (PK) — novogradnja,
4. CIGULA Ivanka (Trgovina) — novogradnja,
5. BEZJAK Katarina in Franc (Perutninska klavnicca, Promet) — novogradnja,
6. KRULC Dominik (Predelava) — adaptacija.

Delavski svet je po obravnavi ugovore zavrnil kot neutemeljene razen ugovor delavke Ducman Zdenke, ki se uvrsti na prednostno listo za novogradnjo na 21. mesto. Vsi prosilci od 21. mesta naprej se pomaknejo za eno mesto, vendar zneski kredita ostanejo enaki, kot so na predlogu.

Predloga prednostnih list upravičencev do kredita za novogradnje in za adaptacije sta torej z eno dopolnitvijo v celoti sprejeta tako kot sta bila objavljena v 7. številki Informacij.

Obvestilo

Ob pripravi za letovanje v letošnji sezoni in pregledu inventarja, ki se nahaja v prikolicah in bungalovih smo ugotovili, da veliko inventarja manjka ali je poškodovan.

Stroški za vzdrževanje počitniških enot so zelo visoki, zato smo se odločili, da bomo dosledno upoštevali določila Pravilnika o koriščenju počitniških zmožljivosti Perutnine Ptuj. 25. in 26. člen Pravilnika govori, da je koristnik počitniške enote dolžan ob prihodu in odhodu preveriti stanje inventarja in vpisati ugotovitve v knjigo pripomb. Škodo, ki je nastala v času letovanja mora poravnati oziroma nadomestiti.

Veliko je pripomb na stanje počitniških objektov in inventarja v njih, vendar je to v največji meri krivda samih koristnikov, saj se ne držijo navodil priloženih k vsaki napotnici. Inventarni listi in podatki v knjigi pripomb so običajno vpisani površno ali pa kar prepisani od predhodnika.

Ker želimo uvesti več reda, bomo ob koncu sezone natančno pregledali inventarne liste in knjigo pripomb ter inventar, ki se nahaja na objektih. Kjer se bo ugotovilo, da inventar manjka ali je nastala večja materialna škoda in ne bomo našli krivca, bodo to poravnali vsi delavci, ki so letovali v objektu, kjer so se ugotovile pomanjkljivosti.

Ker vsi želimo, da bi bile počitnice prijetne, moramo dosledno spoštovati hišni red in napotke za bivanje. Le z več reda in discipline bomo lahko dosegli, da bodo počitniški objekti bolje urejeni.

Strokovna služba

Še je prostor

Še je čas, da se odločite za letovanje ob morju ali v toplicah, saj je v določenih krajih na razpolago še nekaj prostih terminov in sicer:

CRES 19. 6.—29. 6. 29. 6.—9. 7. 28. 8.—7. 9.	ČATEŽ-prikkolice 19. 6.—29. 6. 29. 6.—9. 7.
FIESA 19. 6.—29. 6. 29. 6.—9. 7. 28. 8.—7. 9.	LOVRAN 19. 6.—29. 6. 9. 7.—19. 7. 28. 9.—7. 9.
MEDULIN 19. 6.—29. 6. 28. 8.—7. 9.	NOVIGRAD 19. 6.—29. 6. 28. 8.—7. 9.
UMAG 19. 6.—29. 6. 28. 8.—7. 9.	ZADAR prosti vsi termini

Letujete lahko tudi pred 19. 6. in po 7. 9. 1991, v terminih pred sezono in po sezoni so cene nižje za 40%.

Kadrovsko socialni oddelek

Upokojevanje po novem

Predlog zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Kaj prinaša delovno besedilo novega pokojninskega zakona? Zakon bi naj začel veljati 1. 1. 1992. Če boste utemeljen zahtevek za upokojitev vložili do 31. 12. 1991, boste svoje pravice še lahko uveljavili po starem zakonu v naslednjem letu.

Nespremenjeni bodo ostali pogoji za polno pokojninsko dobo, tj. za moške 40 let, za ženske pa 35 let, zato pa je v osnutku predvideno povišanje starosti za pridobitev pravice do starostne pokojnine, omejitev pravice do predčasne pokojnine na izjemne primere in nekatere druge omejitve. Pri tem je upoštevano načelo varstva pridobljenih pravic.

Tako moški pridobi pravico do starostne pokojnine, ko **dopolni pokojninsko dobo 40 let in starost 58 let in ženska, ko dopolni pokojninsko dobo 35 let in starost 53 let.**

V prehodnem obdobju od 1. 1. 1992 do 1. 1. 1997 se bo starostna meja postopno povečevala na ta način:

Leto	Moški	Ženske
od 1. 1. 1992	55,5	50,5
od 1. 1. 1993	56,0	51,0
od 1. 1. 1994	56,5	51,5
od 1. 1. 1995	57,0	52,0
od 1. 1. 1996	57,5	52,5
od 1. 1. 1997	58,0	53,0

Moški pridobi pravico do starostne pokojnine, ko dopolni starost 63 let, oziroma ženska 58 let in 20 let pokojninske dobe.

V prehodnem obdobju od 1. 1. 1992 do 1. 1. 1997 se bo starostna meja za pridobitev pravice postopno povečevala na ta način:

Leto	Moški	Ženske
od 1. 1. 1992	60,5	55,5
od 1. 1. 1993	61,0	56,0
od 1. 1. 1994	61,5	56,5
od 1. 1. 1995	62,0	57,0
od 1. 1. 1996	62,5	57,5
od 1. 1. 1997	63,0	58,0

Zavarovanec, ki nima dopolnjene pokojninske dobe 20 let, pridobi pravico do starostne pokojnine, ko dopolni starost 65 let oziroma zavarovanka 60 let in najmanj 15 let zavarovalne dobe.

Pogoji za predčasno upokojitev se bodo bistveno spremenili. To pravico bo mogoče dobiti pri starosti 53 let (ženske) in pokojninski dobi 30 let oziroma 58 let (moški) in pokojninski dobi 35 let. Tudi ta starostna meja bo uveljavljena postopno v šestih letih. Spremenil se bo tudi krog upravičencev do tovrstne pokojnine in sicer se bo zožil na zavarovance:

- ki jim je prenehalo delovno razmerje zaradi stečaja ali redne likvidacije organizacije, stečaja obratovnice delodajalca, če jim ni mogoče zagotoviti zaposlitve,

- ki jim je prenehalo delovno razmerje iz operativnih razlogov po predpisih o delovnih razmerjih,
- ki so delovni invalidi II. ali III. kategorije,
- ki so bili v zadnjih dveh letih najmanj 12 mesecev prijavljeni na zavodu za zaposlovanje kot iskalci zaposlitve.

Nova je pravica do delne pokojnine. Do nje naj bi bil upravičen zavarovanec, ki je že izpolnil pogoje za starostno pokojnino, če z delno upokojitvijo soglaša organizacija oziroma delodajalec pri katerem je zaposlen. Zavarovanec, ki bi uveljavil delno pokojnino, bi delal še naprej s polovico polnega delovnega časa in za to delo pridobival osebni dohodek. Hkrati bi se mu izplačevala polovica pokojnine.

Po stari zakonodaji je tudi možen dokup delovne dobe, za obdobje, ko je bil zavarovanec kmečko zavarovan.

Po novi zakonodaji, pa bi se naj državljani Republike Slovenije lahko tudi prostovoljno zavarovali ob pogoj, ko so dopolnili 15 let starosti za čas ko:

- so na šolanju na višjih ali visokih šolah oziroma na podiplomskem študiju,
- služijo vojaški rok oziroma opravljajo naloge nadomestne civilne službe,
- skrbijo za otroke, mlajše od 7 let, oziroma za otroka, ki ni sposoben samostojno živeti in delati,
- opravljajo samostojno kmetijsko dejavnost in ne dosegajo predpisanega dohodka na zavarovanega člana,
- so prijavljeni kot iskalci zaposlitve pri zavodu za zaposlovanje,
- bivajo v tujini kot zakonci ali z njimi izenačene osebe zavarovancev v tujini,
- kot invalidi, zaposleni v varstvenih delavnicah.

Prehodne določbe seveda še niso dodelane, zato jih podrobneje ne bomo predstavljali, **še enkrat pa je potrebno poudariti, da je to le povzetek predloga zakona in je možno, da se bo še kaj spremenilo.**

Socialna služba

DAN PERUTNINARJEV

*Splošna gospodarska
in politična kriza narekujeja,
da tradicionalni 20. dan
perutninarjev preložimo iz
poletnih mesecev v
jesenski čas.*